

POSTANOWIENIE

Dnia 07 marca 2024 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny - Odwoławczy

w składzie : Przewodniczący: sędzia Ewa Blumczyńska

Protokolant: stażysta Katarzyna Miczuga

po rozpoznaniu w dniu 07 lutego 2024r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z wniosku Ł. O.

przy uczestnictwie M. O., I. N., J. O. (1) i Z. B.

o uzupełnienie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 25 maja 2023 r.

sygn. akt VII Ns 473/20

postanawia :

I. zmienić zaskarżone postanowienie i uzupełnić postanowienie Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 1995r. wydanego w sprawie o sygn. akt III Ns 2476/95 :

- o stwierdzenie nabycia spadku po J. O. (2) zmarłej 31 sierpnia 1971r. w ten sposób, że wchodzący w skład spadku udział w gospodarstwie rolnym położonym w D., zapisanym w Księgach Wieczystych Sądu Rejonowego w P. po numerami (...), (...) i (...) dziedziczą z mocy ustawy mąż W. O. i syn S. O. po 1/2 części;
- o stwierdzenie nabycia spadku po W. O. zmarłym 15 maja 1972r. w ten sposób, że wchodzący w skład spadku udział w gospodarstwie rolnym położonym w D., zapisanym w Księgach Wieczystych Sądu Rejonowego w P. po numerami (...), (...) i (...) dziedziczy z mocy ustawy syn S. O. w całości;

II. w pozostałym zakresie oddalić apelację;

III. zasądzić od J. O. (1) i Z. B. na rzecz wnioskodawcy kwotę 320 zł

tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego z ustawowymi odsetkami za

opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się niniejszego rozstrzygnięcia o kosztach do dnia zapłaty.

Ewa Blumczyńska

UZASADNIENIE

Ł. O. wystąpił w dniu 29 października 2020 r. z wnioskiem o:

1. uzupełnienie postanowienia Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 1995 r., sygn. akt III Ns 2476/95/4 o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłej w dniu 31 sierpnia 1971 r. J. O. (2) poprzez stwierdzenie: w punkcie I. postanowienia, że wchodzący w skład spadku udział w gospodarstwie rolnym położonym w D. zapisanym w księgach wieczystych pod numerami (...) dziedziczą z mocy ustawy mąż W. O. i syn S. O. – po 1/2 części,

2. uzupełnienie postanowienia Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 1995 r., sygn. akt III Ns 2476/95/4 o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłym w dniu 15 maja 1972 r. W. O. poprzez stwierdzenie w pkt II. postanowienia, że wchodzący w skład spadku udział w gospodarstwie rolnym położonym w D. zapisanym w księgach wieczystych pod numerami (...) dziedziczy z mocy ustawy syn S. O. w całości.

Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz od uczestników postępowania J. O. (1) i Z. B. kosztów postępowania według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje żądanie wskazał, że W. i J. O. (2) byli właścicielami gospodarstwa rolnego, w którego skład wchodziły trzy nieruchomości gruntowe oznaczone numerami ksiąg wieczystych (...). Po ich śmierci całe gospodarstwo rolne uprawiał S. O., z tym, że część objętą księgą wieczystą o nr (...) podarował w 1996 r. córce I. N.. S. O. zmarł w dniu 27 marca 2005 r. Wnioskodawca nie brał udziału w postępowaniu

o stwierdzenie nabycia spadku, którego uzupełnienia domaga się niniejszym wnioskiem. W ocenie wnioskodawcy postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po J. O. (2)

i W. O. nie obejmowało całego gospodarstwa rolnego, tj. części obejmującej nieruchomości oznaczone numerami ksiąg wieczystych (...)

i (...), o czym wnioskodawca dowiedział się od notariusza przy okazji sporządzania aktu poświadczenia dziedziczenia po zmarłym S. O.. Wnioskodawca złożył wniosek o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po J. O. (2) i W. O., lecz został on oddalony z uwagi na upływ terminu z art. 679 § 1 k.p.c., przy czym sądy obu instancji uznały za bezsporny fakt, iż w skład gospodarstwa rolnego wchodziły trzy nieruchomości oznaczone numerami ksiąg wieczystych (...) (k. 3-10).

Uczestnicy postępowania Z. B. oraz J. O. (1) w piśmie z 24 maja 2021 r. wnieśli o oddalenie wniosku o uzupełnienie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po J. O. (2) i W. O. wydanego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu. Niezależnie od powyższego stanowiska wnieśli o uzupełnienie tego postanowienia w punkcie I. poprzez stwierdzenie, że udział w gospodarstwie rolnym dziedziczą na podstawie ustawy mąż W. O. oraz dzieci: S. O., Z. B. zd. O. oraz J. O. (1) po 1/4 części oraz w punkcie II. poprzez stwierdzenie, że udział w gospodarstwie rolnym dziedziczą na podstawie ustawy dzieci S. O., Z. B. zd. O. oraz J. O. (1) po 1/3 części. Poza tym o zasądzenie od wnioskodawcy na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazali, że złożony przez Ł. O. wniosek o uzupełnienie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po J. O. (2) i W. O. nie może zostać uwzględniony, albowiem Sąd orzekł o dziedziczeniu gospodarstwa rolnego zgodnie z ówczesnie obowiązującym art. 677 § 1 k.p.c. oraz określił udziały spadkobierców. Przy tym, że jedynie ponadnormatywnie wskazał nr księgi wieczystej. W ocenie uczestników postępowania, jako dzieci spadkodawców J. O. (2) oraz W. O. powinni oni odziedziczyć udział w gospodarstwie rolnym rodziców, lecz Sąd w sprawie o sygn. akt III Ns 2476/95/4 nie zbadał okoliczności, czy oni także na tym gospodarstwie pracowali (k. 77-80).

Uczestniczki postępowania M. O. oraz I. N. w piśmie z dnia 16 czerwca 2021 r. przychyliły się do wniosku Ł. O. i jednocześnie wniosły

o oddalenie wniosku uczestników Z. B. i J. O. (1) o uzupełnienie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po J. O. (2) i W. O. w sposób przez nich przedstawiony podnosząc, że w istocie jest żądaniem zmianę postanowienia i w związku z tym jest niedopuszczalny (l. 86-89)

W toku postępowania zarówno wnioskodawca, jak i uczestnicy postępowania zgodnie twierdzili, że wskazane we wniosku Ł. O. trzy nieruchomości gruntowe stanowiły funkcjonalnie jedno gospodarstwo rolne.

Postanowieniem z dnia 25 maja 2023r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu :

- 1. oddalił wniosek o uzupełnienie postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku;**
- 2. kosztami postępowania obciążył strony w zakresie przez nie poniesionym.**

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył wnioskodawca zaskarżając postanowienie w całości.

Jako zarzut apelacyjny wskazał :

- naruszenie prawa procesowego w postaci art. 677 § 3 k.p.c. w zw. z art. 6 ust.2 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007r. o zmianie ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw poprzez błędne uznanie przez Sąd Rejonowy, że nieoznaczenie w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku pozostałych nieruchomości gruntowych składających się na gospodarstwo rolne nie pozwala na uzupełnienie postanowienia.

Przy powyższym zarzucie wniósł o :

- zmianę zaskarżonego postanowienia i uwzględnienie jego wniosku przez:

-uzupełnienie postanowienia Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 1995 r., sygn. akt III Ns 2476/95/4 o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłej w dniu 31 sierpnia 1971 r. J. O. (2) poprzez stwierdzenie: w punkcie I. postanowienia, że wchodzący w skład spadku udział w gospodarstwie rolnym położonym w D. zapisanym w księgach wieczystych pod numerami (...) dziedziczą z mocy ustawy mąż W. O. i syn S. O. – po 1/2 części,

- uzupełnienie postanowienia Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 12 czerwca 1995 r., sygn. akt III Ns 2476/95/4 o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłym w dniu 15 maja 1972 r. W. O. poprzez stwierdzenie w pkt II. postanowienia, że wchodzący w skład spadku udział w gospodarstwie rolnym położonym w D. zapisanym w księgach wieczystych pod numerami (...) dziedziczą z mocy ustawy syn S. O. w całości.

- obciążenie uczestników postępowania J. O. (1) i Z. B. kosztami

postępowania apelacyjnego, w tym za zastępstwo adwokackie.

W odpowiedzi na powyższe uczestnicy postępowania J. O. (1) i Z. B. wnieśli o:

- oddalenie apelacji w całości;
- zasadzenie od wnioskodawcy na ich rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym za zastępstwo adwokackie według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja okazała się zasadna.

W pierwszym rzędzie wskazać trzeba było, że wnioskodawca Ł. O. był legitymowany do złożenia przedmiotowego wniosku. Będąc bowiem synem zmarłego S. O. i zarazem wnukiem zmarłych J. O. (2) i W. O. należał po myśli art. 510 § 1 kpc w zw. z art. 1025 § 1 kc do kręgu osób mających interes prawny w uzyskaniu prawidłowego stwierdzenia nabycia spadku. Przy tym już tylko dodatkowo zaznaczenia wymagało, że ta legitymacja w niniejszej sprawie przysługuje wnioskodawcy - pomimo, że w stosunku do jego osoby występują ograniczenia, o których mowa w art. 679 § 1 zd. 2 kpc. Nadto, że żądanie wnioskodawcy nie jest ograniczone terminem, jak w przypadku określonym w art. 679 § 1 k.p.c.).

W apelacji nie były kwestionowane ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego ani też skarżący oraz uczestnicy postępowania nie domagali się ich uzupełnienia. Ustalenia te zostały poczynione w zakresie niezbędnym dla

przedmiotowego rozstrzygnięcia i bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów wyznaczonych art. 233 § 1 kpc, co dało Sądowi Okręgowemu podstawę do ich przyjęcia jako własne i zarazem miarodajne do rozpoznania zarzutu apelacyjnego.

Z ustaleń tych wynikało, że spadkodawcy, dziadkowie wnioskodawcy J. O. (2) oraz W. O. byli właścicielami gospodarstwa rolnego położonego w miejscowości D., w skład którego wchodziły nieruchomości gruntowe, dla których ówczesnie prowadzone były przez Sąd Rejonowy w Poznaniu księgi wieczyste o numerach (...). Obecnie dla wymienionych nieruchomości gruntowych Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgi wieczyste o numerach (...). Nieruchomości te stanowią obecnie działki o numerach ewidencyjnych (...) Gmina M., obręb ewidencyjny D.. J. O. (2) zmarła w dniu 31 sierpnia 1971 r. w D., w chwili śmierci była zamężna z W. O.. Spadkodawca W. O. zmarł w dniu 15 maja 1972 r. w D.. W chwili śmierci był wdowcem. Z ich małżeństwa pochodzi troje dzieci, tj. J. O. (1), Z. B. zd. O. oraz S. O..

W skład spadku po J. O. (2) wchodził udział w wysokości $\frac{1}{2}$ w wyżej wskazanym gospodarstwie rolnym. W skład spadku po W. O. wchodził udział w $\frac{3}{4}$ w tym gospodarstwie rolnym.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 12 czerwca 1995 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III Ns 2476/95/4 Sąd Rejonowy w Poznaniu stwierdził, że :

1. spadek po J. O. (2) na podstawie ustawy nabyli mąż W. O. oraz dzieci: S. O., Z. B. zd. O. oraz J. O. (1), w udziałach po $\frac{1}{4}$ części, z tym że wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne, położone w D., zapisane w księdze wieczystej Sądu Rejonowego w Poznaniu kw nr (...) dziedziczą z mocy ustawy mąż W. O. oraz syn S. O. po $\frac{1}{2}$ części,

2. spadek po W. O. na podstawie ustawy nabyły dzieci: S. O., Z. B. zd. O. oraz J. O. (1), w udziałach po $\frac{1}{3}$ części, tym, że należący do spadku udział w gospodarstwie rolnym opisanym w pkt I nabył syn S. O. w całości.

S. O. po śmierci rodziców władał całym gospodarstwem rolnym do swojej śmierci w 2005 r. W 1996 r. podarował swojej córce I. N. nieruchomość gruntową objętą księgą wieczystą o numerze (...). Pozostałe dwie nieruchomości wchodzące w skład gospodarstwa rolnego, po śmierci S. O. przejął i pracuje na nim do dziś jego syn - Ł. O. wraz z żoną M. O..

Przy powyższych ustaleniach faktycznych Sąd Okręgowy, co do zasady podzielił ocenę prawną Sądu Rejonowego mając na uwadze, że nieoznaczenie w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku nieruchomości gruntowych składających się na gospodarstwo rolne nie mogło prowadzić do wniosku, że Sąd ten nie orzekł o stwierdzeniu nabycia gospodarstwa rolnego. Przy tym Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że wnioskodawca wywodził swój wniosek z art. 677 § 3 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 181, poz. 1287), która uchyliła tenże przepis. Zgodnie z art. 6 ust. 2 tej ustawy do spadków otwartych przed 14 lutego 2001 r. m.in. przepis art. 677 kpc stosuje się w brzmieniu dotychczasowym (tak wyrok TK z 31 stycznia 2001 r., P 4/99, OTK 2001, Nr 1, poz. 5). Zatem jeżeli spadek otworzył się przed tą datą i w jego skład wchodzi gospodarstwo rolne podlegające dziedziczeniu z ustawy, w treści postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku należy wymienić osobno spadkobierców dziedziczących to gospodarstwo oraz ich udziały. Postanowienie składa się wówczas z dwóch elementów: dotyczącego masy majątkowej jako całości oraz masy majątkowej stanowiącej gospodarstwo rolne, przy czym w treści postanowienia nie ma potrzeby zawierania dokładnego opisu tego gospodarstwa rolnego, gdyż jego skład sąd ustali dopiero w ewentualnym dziale spadku (tak : Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego pod red. dr hab.T. Szancilo wyd.2023r.).

Zgodnie z obowiązującym w chwili śmierci spadkodawców przepisem art. 1066 k.c. z którym korespondowały odpowiednie regulacje proceduralne zawarte m.in. w art. 677 kpc, określające obowiązek sądu spadku w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku, badania z urzędu, czy w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne oraz którzy ze spadkobierców powołanych do spadku odpowiadają warunkom przewidzianym do dziedziczenia gospodarstwa rolnego (art. 670 § 2 kpc) sądy zobligowane były do wymienienia z urzędu w treści postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku także spadkobierców dziedziczących to gospodarstwo oraz ich udziały w nim (art. 677 § 2 kpc).

Sąd Rejonowy w przedmiotowym postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku z 12 czerwca 1995r. spełniając powyższe wymogi wymienił osobno spadkobierców dziedziczących gospodarstwo rolne oraz ich udziały w tym gospodarstwie. Zatem rozstrzygnął o masie majątkowej jako całości oraz o masie majątkowej stanowiącej gospodarstwo rolne. Natomiast żaden z obowiązujących przepisów nie przewidywał ujawniania numerów ksiąg wieczystych składających się na spadkowe gospodarstwo rolne. Zatem na gruncie obowiązującego uregulowania prawnego nie było potrzeby zawierania dokładnego opisu tego gospodarstwa, w tym ujawnianie ksiąg wieczystych w których zapisana była nieruchomości rolne, bądź inne nieruchomości nie stanowiąca części gospodarstwa rolnego. Istotą postępowania o stwierdzenie nabycia spadku było jedynie ustalenie kwalifikacji spadkobierców do jego nabycia, co zostało spełnione w omawianej sprawie. Jednocześnie podkreślenia wymagało, że nieruchomości podane przez wnioskodawcę spełniały kryteria zaliczenia ich do przedmiotowego gospodarstwa rolnego spadkodawców i walor wiążący miało orzeczenie o dziedziczeniu gospodarstwa rolnego wchodzącego w skład spadku po tych spadkodawcach. Natomiast Sąd Rejonowy pomimo tego podając w przedmiotowym orzeczeniu wyłącznie jedną z nich spowodował pozbawieniem uprawnionych do dziedziczenia gospodarstwa rolnego możliwości skutecznej realizacji uprawnień majątkowych nabytych na podstawie dziedziczenia. W konsekwencji spowodował niemożliwość realizacji przez spadkobierców J.

i W. małżonków O. w całości ich praw podmiotowych. Tym samym - w ocenie Sądu Okręgowego – naruszona została konstytucyjna zasada zaufania do państwa oraz zasady bezpieczeństwa prawnego o której mowa w art. 2 Konstytucji RP oraz prawo do dziedziczenia, chronione w ramach art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, jak i konstytucyjnego prawa do sądu, wyrażonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Pomimo bowiem, że Sąd Rejonowy - zgodnie z ówczesnym uregulowaniem zawartym w art. 677 § 2 kpc rozstrzygnął w przedmiocie gospodarstwa rolnego podlegającego dziedziczeniu z ustawy i w treści tego postanowienia wymienił również spadkobierców dziedziczących to gospodarstwo oraz ich udziały to - dokonując ujawnienia wyłącznie jednej z nieruchomości składających się na gospodarstwo rolne wykluczył możliwość nabycia pozostałej części gospodarstwa rolnego. W ocenie Sądu Okręgowego został w ten sposób stworzony stan niepewności prawnej, w ramach którego aktualnie wnioskodawca nie może legitymować się jednoznacznym i niebudzącym wątpliwości tytułem prawnym do pozostałych części gospodarstwa rolnego. Natomiast zasada demokratycznego państwa prawnego wyraża między innymi konieczność zapewnienia pewności co do prawa. Wywodzona z art. 2 Konstytucji RP zasada ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa, nazywana także zasadą lojalności państwa względem obywateli, ściśle wiąże się z bezpieczeństwem prawnym jednostki. Wyraża się ona w takim stanowieniu i stosowaniu prawa, „by nie stawało się ono swoistą pułapką dla obywatela i aby mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, iż nie naraża się na prawne skutki, których nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, iż jego działania podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem będą także w przyszłości uznawane przez porządek prawny” (tak : Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 marca 2019 r., I NSNc 1/19 i powołane w uzasadnieniu stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w wyroku z 7 lutego 2001 r., K 27/00, OTK 2001 nr 2, poz. 29 oraz P. Tuleja (w:) M. Safjan, L. Bosek (red.), Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1-86, Warszawa 2016, s. 223-224, nb. 25).

Zgodnie z art. 64 ust. 1 Konstytucji RP każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia, które obciąża przede wszystkim ustawodawcę, jak i wymiar sprawiedliwości do ochrony wszelkich praw obligacyjnych związanych ze spadkiem, a także ustanowienia i zabezpieczenia odpowiednich procedur. W postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku, rola sądu jest determinowana ustawowym obowiązkiem działania z urzędu. Obowiązek działania z urzędu oznacza, że sąd nie może poprzestać na tym, co zostanie zaoferowane przez uczestników postępowania, bowiem ocenić musi, czy stwarza to wystarczającą podstawę do prawidłowego stwierdzenia, kto nabył spadek. Sąd, aby zadośćuczynić obowiązkowi wynikającemu z art. 677 kpc, powinien ustalić pełny krąg spadkobierców ustawowych, ewentualne istnienie testamentu i jego ważność, sprawdzić czy nie zachodzą negatywne przesłanki dziedziczenia, ustalić czy w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne i komu przypadło w drodze dziedziczenia (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2001 r., III CZP 64/01, OSNC 2002 nr 5, poz. 61).

W tym kontekście, po stronie Sądu Rejonowego orzekającego w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku istniał obowiązek - przy wykorzystaniu wszelkich możliwych instrumentów

- ustalenia nie tylko spadkobierców i ich udziałów w gospodarstwie rolnym ale wobec ujawnieniu jego składu poprzez podanie ksiąg wieczystych nieruchomości (pomimo takiego wymogu prawnego) dokonać tego w sposób wyczerpujący tj. poprzez podanie wszystkich nieruchomości składających się na gospodarstwo rolne. W ocenie Sądu Okręgowego wydane orzeczenie spadkowe w sposób przedstawiony uniemożliwia spadkobiercom sfinalizowanie ich praw do dziedziczenia i godzi w konstytucyjną zasadę zaufania do państwa i bezpieczeństwa prawnego, a także konstytucyjne prawo dziedziczenia i prawo do sądu.

W świetle powyższego uznając apelację za uzasadnioną Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 w zw. z art. 13 § 2 i art. 361 kpc orzekł jak w pkt I sentencji postanowienia zmieniając zaskarżone postanowienie zgodnie z wnioskiem zawartym w apelacji.

Natomiast wobec zaskarżenia przez apelującego również rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego zawartego w pkt 2 postanowienia niezbędnym było zaznaczenie, że skarżący nie sprecyzował w apelacji zarzutów w przedmiocie kosztów postępowania. Uniemożliwiło to odniesienie się przez Sąd Okręgowy do tego zakresu. Zatem już tylko ubocznie Sąd Okręgowy podnosi, że rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 zaskarżonego postanowienia Sąd Rejonowy oparł o przepis art. 520 § 1 w zw. z art. 108 § 1 zd. 1 kpc. W tym kontekście wskazać należało, że w postępowaniu nieprocesowym w przedmiocie kosztów obowiązuje odmienna zasada niż

w procesie. Według tej reguły każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. To oznacza, że uczestnik ponosi koszty związane z jego działaniem lub czynnościami sądu podjętymi w jego interesie. Koszty zatem poniesione przez uczestników związane z ich udziałem w sprawie nie podlegają wzajemnemu zwrotowi. Status bowiem każdego uczestnika jest niezależny i samodzielny, co oznacza, że obciążają go koszty tej czynności, której sam dokonał, jak i czynności podjętej w jego interesie, także przez sąd, na jego wniosek lub z urzędu. Zasada ta jest nienaruszalna wtedy, gdy uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub – mimo braku tej równości – ich interesy są wspólne, co niewątpliwie miało miejsce w niniejszej sprawie, albowiem przedmiot sprawy miał finalizować kwestie dziedziczenia zarówno wnioskodawcy, jak i uczestników postępowania.

Zatem Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany rozstrzygnięcia zawartego w pkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy uznając apelację w tym zakresie za bezzasadną na podstawie art. 385 w zw. z art. 13 § 2 kpc i art. 361 kpc orzekł jak w pkt II postanowienia.

Natomiast rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego zawarte w pkt III postanowienia Sądu Okręgowego oparł o przepis art. 520 § 2 w zw. z art. 108 § 1 zd. 1 kpc. i art. 391 §1 kpc uznając, że na etapie niniejszego postępowania miała miejsce ewidentna sprzeczność interesów wnioskodawcy i uczestników postępowania J. O. (1) i Z. B.. Stąd zachodziły podstawy do odstąpienia od ogólnej zasady wyrażonej w art. 520 § 1 kpc. Na koszty skarżącego, którego apelacja w przedmiocie żądania głównego została uwzględniona złożyła się kwota wynagrodzenia jego pełnomocnika i opłata od apelacji w kwocie 2x100 zł (art.49 ust.1 pkt 1 w zw. z art.23 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z 28 lipca 2005r. (tj. Dz. U. 2023.1144) na poczet której zaliczona została uiszczona przez apelującego opłata od wniosku o uzasadnienie zaskarżonego postanowienia. Natomiast wysokość wynagrodzenia pełnomocnika apelującego ustalona została na podstawie §6 pkt 2 w zw. z §20 i §10 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z 22 października 2015r. (tj. Dz. U.2023.1964 z późn.zm.).

Sędzia Ewa Blumczyńska